

שכונת ערב

המועצה האזורית הערבה התיכונה נובמבר 1990 – גליון מס' 5

טיפות גשם ראשונות, רוח קרירה ושדות ירוקים מבשרים את הסתיו.
זו גם תקופת השיא במשלוחי התמרים, כתבה על בית האריזה האזורי לתמרים בגליון זה.
בריוחף קל נכיר את מעופפי פארן המרחפים מעל כולנו להנאתם במטוס האולטרא-לייט. כן בגליון
מעט מהחלטות ועידת תנועת המושבים בהן נפתח אשנב לשינויים אירגוניים במבנה המושב. פניה
מיוחדת לנער אתם הכותבים ומציירים, בעלי התחביבים והאוספים, למעוניינים בספורט או מוסיקה
גם אתכם רוצים להכיר באמצעות העלון.
מה לעשות? ליצור קשר על מנת שנוכל לכתוב ולצלם את אשר תספרו.

מקווה לשיתוף פעולה
שלומית
טל מועצה: 81225/6
בערב: 81240

מה בגליון

1	אורחים באיזור
2-4	פרוטוקולים
5	בנין המתנ"ס
6-7	נסיונות בענף הפרחים
8	ועידת תנועת המושבים
9	הקפות שמחת תורה
10	תיירות
11	אולפן לא רק לעברית
12	מלב הספריה
14	מתנ"ס - מהו ג'ודו?
15-16	בית אריזה לתמרים
17-18	החקלאי וכאב הגב
19	המעופפים מפארן
20	זהירות מוקשים

תמונת שער: עידן 1 - נוף בראשית.

צלם: מיכה סילבר (מושב עידן)

עורכת: שלומית רביץ

צלומים: פגי אושרוביץ

סדר גרפיקה ודפוס: דפוס נח באר-שבע

מתי דרובלס יו"ר המחלקה להתישבות בסוכנות

ועדת העבודה של הכנסת

חברי ועדת העבודה ח"כ אורה נמיר וח"כ גדליה גל ועמם ליאורה פייך אחראית על מחלקת מתנדבים בתנועת המושבים בקרו באזור בשבוע שעבר.

מטרת הבקור היתה לבדוק את תנאי העסקתם, משכורתם ושהותם של המתנדבים התאילנדים ולהתרשם מהתיחסות החקלאים אליהם.

כזכור, פורסמו בעתונות הארצית כתבות המרמזות על נצול המתנדבים והעסקתם כפועלים לכל דבר. כתבות אלו עוררו תגובות חריפות במושבים ובאזור כולו ואולי אף סייעו לקבלת ההחלטה בדבר הקפאת הבאתם של המתנדבים לישראל.

בסיור שערכו במושב חצבה ובמושב עין יהב, פגשו האורחים משפחות המעסיקות מתנדבים, שוחחו עם המשפחות ועם התאילנדים והתרשמו מקרוב מתנאי המגורים והעבודה. ח"כ אורה נמיר וח"כ גדליה גל סיירו בשדות ובחממות הפרחים ועמדו מקרוב על אופי החיים והעבודה בערבה.

בישיבת סכום שבה השתתפו נציגי הישובים ופעילי המתנדבים במושבים הועלו לפני האורחים בעיות כח האדם באזורנו. כן, הוזכרו נסיונות חוזרים ונשנים להעסקתם של חיילים משוחררים, אתיופים ואף צעירים מעולי רוסיה שלא התממשו. (עקב בטולו של החוק לזכויות חיילים משוחררים, הענות שלילית של לשכות התעסוקה ובעיות בירוקרטיות אחרות).

סוכם על המשך המגעים עם נציגי האזור על מנת לבדוק את ההסדרים לחיילים משוחררים ואת ההליכים שיאפשרו את המשך הבאתם של המתנדבים התאילנדים לעבודה חקלאית בבקעה והערבה.

מתי דרובלס ואנשי הסוכנות

עולים חדשים ומשפחות מכל רחבי ארץ. בין ההחלטות האופרטיביות בבקור, התחייבה הסוכנות לקדם הקמתם של 50 יחידות דיור במרכז ספיר על מנת להפוך את המקום למרכז קהילתי ודומיננטי באזור. כן פנתה המשלחת לנציגי מושב עידן לסיים את הסדריה עם שאר מושבי האזור על מנת לא להעמיק סכסוכים ברובד החברתי, בנושא זה תסייע המחלקה לפתרון הבעיות כפי יכולתה. בין ההמלצות הנוספות: לגלות רצון טוב הדדי ולסיים המשא ומתן עם קיבוצי דרום הערבה בדבר חובות מכון התערוכות.

בסיום הבקור הודגשה הענות האזור לאתגר הקליטה הלאומי. יחד עם זאת, על מנת שתהיה זו באמת קליטה מוצלחת ופתח לשנים הבאות, חייבות התוכניות להיות מעשיות, מתוקצבות ומאורגנות בהתאם ליכולת הסוכנות מחד והאזור מאידך. "אין ספק" סכמו האורחים "קליטתם המוצלחת של המשפחות הראשונות בערבה תהווה כח חלוץ ונקודת משיכה למשפחות נוספות ורבות להקמת ביתם באזור".

בקורם של חברי הסוכנות ובראשם מתי דרובלס, יו"ר המחלקה להתישבות, התמקד הפעם בנושא הקליטה והעליה בערבה.

בדיון פותח שנערך במושב עידן הועלתה בעית חובות העוזבים במושב והתחלופה החברתית כאבני הנגף לביסוס.

אולם לדברי מתי דרובלס... "דוקא מצבו הנוכחי של המושב מתאים ביותר לקליטתן של משפחות עולים ואחרות במסגרת חקלאית-יצרנית. אמצעי יצור קיימים, הדיור פנוי ורוב החברים היו בעבר הלא רחוק עולים בעצמם ויודעים מהי קליטה נכונה". כן הדגיש כי "במסגרת קליטתן של משפחות חדשות ישנה התחייבות המחלקה לעזור במימון אמצעי היצור, אולם תפקיד האגודה להבהיר לנקלטים את מחויבותיהם הכספיות למושב במקרה של עזיבה או צבירת גרעונות". היעד המרכזי של הסוכנות ל-5 שנים הבאות הוא קליטתם של כ-300 משפחות באזור וכך לתגבר את הערבה מבחינה כלכלית וחברתית. "מבחינה פוליטית", הדגיש דרובלס, "אין האזור מהווה בעיה ואפילו ישנה הסכמה למתן עדיפות ברורה בנושא הקליטה".

להגשמת המטרה יש למצוא מקורות פרנסה בתחומי האזור בין אם כעובדים קבועים או על בסיס קבלני. כיום ישנם מספר מקומות עבודה במרכז ספיר, בבתי הספר, בבתי האריזה ואף במרכז גדרון בהם יוכלו העולים להשתלב. במושבים שבהם יחידות חקלאיות פנויות צריכה הקליטה להיות על בסיס יצרני ולכן יש לקדם תוכניות משק חדשניות עם ראייה לעתיד.

באותו דיון הועלה שוב נושא הקמתו של ישוב הקבע בשיזף. הוזכרו שוב הסיכומים לפיהם דרשה המחלקה להתישבות ביסוסו של גרעין קבע ובו 15 משפחות כתנאי ראשון להקמת הישוב. אנשי שיזף בקשו כי תהליך זה שהיה עד כה איטי ומסורבל, יקבל תנופה נמרצת ומחודשת במסגרת הצהרות המחלקה על עדיפות הקליטה באזור. לדבריהם חשוב כי יקום עוד ישוב בערבה שבו יקלטו בנים חוזרים מהמושבים,

פ ר ו ט ו ק ו ל

מס' 212.

נוכחים: ע. גולדשטיין, ע. אמבר, ג. הירש, מ. סילבר, א. אורן.
משתתפים: ל. מורגן, א. שיקרגי, ע. שחם, א. אזולאי, ר. דיין, ע. דשא, ז. קנו, י. פרידמן, ש. רביץ, נ. יזרעלוביץ, ש. אורן, א. מלמד.

על סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. אצות – הקמת מפעל בערבה.
3. יצוא חקלאי – הצעת א.ב. ערבה.
4. דיון בנושאים חקלאיים.
 - א. מים.
 - ב. מתנדבים
 - ג. מיסוי.
5. פתיחת חשבון בבנק הדאר.
6. אישור התקשרות מחשב עם בנק לאומי.
7. פיתוח ענף התיירות – הסכם הפעלה משותף בין הרשות לחברה והמועצה.
8. השתתפות המועצה בתקציבים מונציפליים במושבים.
9. רכישת מטוס, הצעה מפורטת.
10. תקציב פיתוח.
11. גביית מיסים מונציפליים במושבים ע"י המועצה – הצעת שייקה אורן.

החלטות:

1. הוחלט לאשר פרוטוקול מס' 211, 210.
 2. הוחלט לאשר הקמת מפעל לאצות ע"י חברת "א.ב. ערבה שירותי ניהול" בבעלותו של ויקטור יזרעלוביץ – הסכם עקרונות החתום בין "א.ב. ערבה" ומו"פ ערבה ישמש כבסיס לחתימת חוזה בין הצדדים, הגוף שיחתום בשם המו"פ תהיה החברה לפיתוח של המועצה.
 3. הוחלט לאשר עקרונית את הצעתה של חברת "א.ב. ערבה" לייצוא תוצרת חקלאית טריה מהערבה למזרח הרחוק באמצעות אגרקסקו. מסמך העקרונות המצורף בזאת ישמש כבסיס להמשך המגעים עם אגרקסקו והאזור החוזה יחתם בין החברה לפיתוח של המועצה ובין "א.ב. ערבה".
 4. **מים:** – הוחלט לאשר את המסמך המצ"ב (מסמך הרשות לתיכנון מה-1.8.90). הוחלט להקים צוות שיבדוק הקמת מערכת מים אזורית באחריות הוועדה החקלאית או כל גוף אחר שיוצע לענין זה. צוות זה יבדוק את ההיבטים המשפטיים הכספיים והאירגוניים. בראש הוועדה יעמוד עמי שחם, יו"ר הוועדה החקלאית, וחברים נוספים מהוועדה כפי שתקבע הוועדה – לוועדה יצורף עוז דשא שיתאם מול א. המועצות ומשרד הפנים סוגיה זו. הצעה לדיון ואישור תונח על שולחן המועצה תוך 3 חודשים.
- מים מליחים:** – הוחלט לאמץ את החלטת נציבות המים לספק מים מליחים למטעי התמרים המרוכזים במושבי הערבה מחוץ למכסת המים השפירים. המושבים יערכו לקליטת מים אלו ויממנו את ההשקעות הכרוכות בכך מחיבור הצרכן ועד למטע.
- הוועדה החקלאית תפעל שכל הישובים יוכלו לקבל מים מליחים לתמרים במסגרת תקציבי הפיתוח של נציבות המים עד לחיבור צרכן.
- מתנדבים לעבודה חקלאית** – נמסרה אינפורמציה ע"י עמי שחם ואילן אורן לגבי טיפול באישור קבלת מתנדבים מחו"ל לעבודות בחקלאות. הועלה נושא של הביטוח הרפואי ע"י קופת חולים והוחלט עקרונית לקבל המסמך, אך לתבוע שינוי מקופת חולים לגבי הקטנת הביטוח והגדלת תיגמול האחיות והרופאים ע"י קופת חולים, תוך ביטול השלמת השכר המשולמת ע"י המושבים.
- דיון מסכם יהיה יחד עם הנהלת קופת חולים מחוז דרום במליאת המועצה ב-28.8.90 – לדיון יוזמנו האחיות והרופאים.

פ ר ו ט ו ק ו ל

- מס הכנסה** - הוחלט לאשר את מינויו של עמי שחם לרכז את הטיפול מטעם האזור והמושבים בכל הבעיות מס הכנסה לסקטור החקלאי.
5. הוחלט לאשר פתיחת חשבון בבנק הדאר.
 6. הוחלט לאשר ההתקשרות עם בנק לאומי באמצעות מחשב.
 7. הוחלט לאשר עקרונית - אישור סופי ינתן לאחר שהמועצה תעביר הצעה כוללת ומפורטת לישובים.
 8. הוחלט לאשר עקרונית - אישור סופי ינתן לאחר שהמועצה תעביר הצעה כוללת ומפורטת לישובים.
 9. הוחלט לאשר עקרונית - אישור סופי ינתן לאחר שהמועצה תעביר הצעה כוללת ומפורטת לישובים.
 10. הוחלט לאשר עקרונית - אישור סופי ינתן לאחר שהמועצה תעביר הצעה כוללת ומפורטת לישובים.
 11. הוחלט לבדוק בחיוב הצעה זו ולהביאה לדיון במועצה בהקדם.

רשם: אילן אורן
ראש המועצה.

מס' 213 מתאריך 10.9.90

- נוכחים:** ג. הירש, ע. אמבר, ד. שגיא, ע. גולדשטיין, מ. סילבר, א. אורן.
משתתפים: א. מלמד, ש. אורן, ערן (צוקים), י. פרידמן, ע. שחם, א. אזולאי, מ. ארנון, ע. דשא, ז. קנו, ש. רביץ.

סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. שכר חקלאים בהסכם משולש
3. הצעת תקציב להגדלת השתתפות המועצה במושבים
4. קליטת עליה
5. דיון עם משפחות רתם, להב ובן ארי
6. הפרטה במועצה האזורית

החלטות

1. הוחלט לאשר פרוטוקול מס' 212.
2. נמסרה אינפורמציה ע"י ראש המועצה לגבי הקשיים הנובעים מהחתימה על ההסכם המשולש - הקושי העיקרי נובע מקיום מערכת יחסים של עובד ומעביד בין האגודה לחבר. הפתרון האפשרי הינו תשלום באמצעות חשבונית או תלוש שכר כמקובל. ראש המועצה בהביר שתשלום באמצעות תלוש שכר בחוזה מיוחד מחייב אישור מאת הממונה על המחוז - סוכם שכל ישוב ינהג על פי החלטותיו בסוגיה זו לגבי עובדים חקלאיים העובדים במועצה.
3. הוחלט לאשר הצעת התקציב כלשונה המצ"ב. בשלב זה המועצה תעביר למושבים השתתפויות ולא תבצע ישירות. בהדרגה ועל פי הענין, הצורך ומגבלות התקציב תפעל המועצה להרחבת מערך השירותים הישירים בישובים. על כל פעולה יתקיים דיון נפרד. שיפוצים וביצוע עבודות פיתוח המועצה תבצע בעצמה במושבים.
4. הוחלט עקרונית לפעול לקליטת עליה במושבים, המושבים יעבירו בכתב למועצה תוך שבועיים את מס' המשפחות שכל ישוב מוכן לקלוט בכל שנה.

פ ר ו ט ו ק ו ל

5. נמסרה אינפורמציה ע"י ראש המועצה לגבי טענותיהם של משפחות רתם, להב ובן ארי מעין יהב.

סוכם לדחות את הדיון לישיבה הבאה לבקשת מושב עין יהב ולקיים דיון מקדים עם הנהלת עין יהב בסוגיה זו.

6. הוחלט פה אחד לפעול למימוש ההפרטה במועצה האזורית, בכפוף להמלצת משרד הפנים וא.מ.א.

משמעות ההפרטה בשלב הראשון היא העברת ביצוע שרותים באמצעות קבלנים - בשלב הראשון יועברו להפרטה התחזוקה, הנוי, שרותי סיכה ופנצ'ר לרכב.

בחלק מהתחומים קיימת הפרטה חלקית מזה זמן, אשר זכתה להצלחה ויש למסדה ולהעמיקה.

רשם
אילן אורן
ראש המועצה.

לוח הסעות מועצה מתאריך 14.10.90

קו מס' 1 מדרום לצפון (פארן - עידן)

19.15	18.00	16.30	15.00	פארן
19.35	18.20	16.50	15.20	צופר
19.45	18.30	17.00	15.30	ספיר
19.55	18.40	17.10	15.40	עין יהב
20.15	19.00	17.30	16.00	חצבה
20.30	19.15	17.45	16.15	עידן

קו מס' 2 מצפון לדרום (עידן - פארן)

19.15	17.45	16.15	14.45	עידן
19.30	18.00	16.30	15.00	חצבה
19.50	18.20	16.50	15.20	עין-יהב
20.00	18.30	17.00	15.30	ספיר
20.10	18.40	17.10	15.40	צופר
20.30	19.00	17.30	16.00	פארן

* ההסעות פועלות בימים א, ב, ד, ה.
* ביום ג' הסעה אחרונה 15.30 מספיר לצפון דרום
* ביום א' פיזור אחרון 18.30

טיסות:

המועצה האזורית מפעילה קו טיסה ספיר-ת"א-ספיר. מחיר הטיסה 40 ש"ח. פרטים ושעות טיסה לפנות לעמוס - 81088.

חיילים שימו לב!

מתאריך 11.11.90 ינתנו לחיילים כרטיסי הנחה של 50%. ההנחה תינתן אך ורק לחיילים עם הצגת תעודת חוגר, על בסיס מקום פנוי.

בנין המתנ"ס החדש

הפעילויות והאירועים, ומובטחת חניה בשפע.

במסגרת התחייבויותיה של המועצה לסוכנות עליה להשתתף ב-1 מ' דולר עבור בניית המבנה במשך 3 שנים. סכום זה גויס ממשרד האוצר ומשרד השיכון - 0.5 מ' דולר, מקרן נתן 300,000 דולר ומתקציב המועצה 200,000 דולר.

הבנין הנבנה יפתור את בעיית חוסר הריכוזיות של חוגי ההשכלה, המוסיקה האומנות והספורט ויקצה מקומות קבועים ומתאימים לכל תחום ותחום. כן ישמש הבנין מקום מפגש תרבותי-חברתי לכל האזור ולכל הגילאים במגוון רב של אירועים. בראיה לטווח ארוך כאשר רבות מהפעילויות תעבורנה מתחומי המושב לפעילויות אזוריות יש מקום לראות את הפרוייקט כציון דרך בבניית איכות החיים בערבה.

יועצים מקצועי בתחומי ההנדסה, הבניה והארכיטקטורה. עלות התכנון מסתכמת ב-400,000 דולר.

בבנין הנבנה מתוכננים שני אגפים ראשיים. האחד יכלול אולם תיאטרון וקולנוע ובו במה מקצועית, 750 מקומות ישיבה, וכן כניסה רחבה שתאפשר עריכת תערוכות ותצוגות.

האגף השני יהיה אגף המתנ"ס ובו יכללו חדרי החוגים, הסדנאות, והמוסיקה. יהיה בו חדר מראות לבלט ומקומות מתאימים לעבודות קרמיקה, פסול וציור. בצמוד יהיו שירותים ומקלחות לרווחת המשתתפים. כאן ירוכזו גם משרדי המתנ"ס, ההנהלה וחדרי הרכזים.

בקומה העליונה תבנה ספריית השאלה אזורית רחבה ובה חדרי קריאה ועיון, ספריית ילדים וספריה מוסיקלית.

כן יכלול המבנה קפיטריה לבאי

בנין המתנ"ס החדש המוקם במרכז ספיר נבנה ע"י אגף הבניה של המחלקה להתחדשות ופתוח בסוכנות (מוכר גם כפרוייקט שקום השכונות). הסוכנות היא שהוציאה את המכרזים לבניה ומעסיקה את הקבלנים ואנשי המקצוע בהתאם לדרישותיה. עלות הפרוייקט נאמד ב-3.8 מ' דולר שאת עיקר המימון נדבה קהילת קנדה (דרך הסוכנות). תרומת הקהילה לפרוייקט 2.4 מ' דולר.

המועצה האזורית לקחה על עצמה את תכנון המתנ"ס בהתאם לצרכים והדרישות של האזור. תוכנית המתנ"ס נבחנה בקפידה ע"י ועדה ציבורית-מקצועית שכללה נציגים ממשרד השיכון, משרד החינוך, אומנות לעם וחברת המתנ"סים. התכנון המקצועי נעשה ע"י האדריכל גרשון צפור, מתכנן מרכז ספיר, וצוות

בנין המתנ"ס לקראת סיום

נסיונות בענף הפרחים

הקדמה:

כמובטח בעלון ערבות הקודם, להלן תיאור פעילות מו"פ ערבה בענף הפרחים.

התפתחות הענף הנמרצת חייבה אותנו לקדם את נושאי המחקר והפיתוח בענף הפרחים. כתוצאה מכך, הוקדש מאמץ רב במו"פ ערבה לטיפול בנושא הפרחים בעונה שעברה בתחנות הנסיונות בחצבה ובעין תמר.

בעונה זו, חלק נכבד מתקציב ומפעילות המו"פ מוקדש לפרחים בתחנת הנסיונות "גדרון" ופעילות ענפה תתבצע במשקים אצל חקלאים (ב-12 משקים) בשיתוף פעולה תקציבי עם איגוד מגדלי הפרחים.

תוכנית המחקר והפיתוח לשנה זו הותוותה ע"י ועדת הפרחים האיזורית בגיבוי מדריכי שה"מ חוקרי מינהל המחקר וזהבה אבן-פז. על ביצוע התוכנית מופקדים עובדי המו"פ בתחנות הנסיונות לפי הנחיות שוטפות של אבנר צין וזהבה אבן-פז, אני מקווה שהמחקר הרב שמבוצע השנה יקדם באופן מסיבי את ענף הפרחים בערבה.

רפי דיין רכז מו"פ.

בעונה זו חל גידול של 67% בשטחי הפרחים (679 דונם) לעומת העונה שחלפה (405 ד') ראה טבלה 1.

טבלה 1. השוואה בין הגידולים ובין השנים.

תחזית	89/90	88/89	87/88	שנה
90/91				
גיפסנית	373	218	170	103
לימוניים	130	117	80	8
טרכליום	45	20	10	-
סולד/אסתר	35	20	3	-
חרציות	20	12	8	4
אחרים	76	18	9	6
סה"כ	679	405	290	121

עיקר ההגדלה הוא בשטחי גפסנית מ-218 דונם ב-89/90 ל-373 דונם בעונה הקרובה. טרכליום יגדל מ-20 דונם ל-45 דונם. בנוסף יגדלו בצורה מסחרית מיני פרחים חדשים כמו אסתרים, ציפורן ברביטוס, פלוקס,

ליזימכיה, דלפניום, ללא כל בדיקה מוקדמת להתאמתם לערבה. בעונת 89/90 התרכז מו"פ ערבה במחקר בתחנות הנסיונות בככר סדום ובחצבה וכמו כן התבצעו תצפיות זני חרצית וגידול אירינגיום בעין ירב ותצפיות בגידול לימוניים יפני בתוך חלקות מסחריות של לימוניים כספיה.

גיפסנית

תחנת נסיונות כיכר סדום 89-90

עד לשנה זו לא היו פרחים בכיכר סדום, להוציא 7 דונם לימוניים כספיה בעין תמר. מטרת התצפיות היתה אנטרודוקציה והדגמה של מיני פרחים לכיכר סדום. הפרחים שנבחנו היו היביסקוס עבה גביע, קמפנולה וליזיאנטוס.

ליזיאנטוס בחממה - בין מועדי השתילה שנבדקו נמצא יתרון לשתילה של סוף אוקטובר. שתילים לא קטומים (סינגלים) פרחו כבר באמצע ינואר ואילו שתילים קטומים פרחו החל מאמצע פברואר. תוצאה דומה הושגה בחצבה רק בחממה המחוממת בתחנת הנסיונות. ואילו בחממות המסחריות והלא מחוממות (2 דונם) הפריחה נדחתה

לאפריל. שוב רואים כאן יתרון לגידול ליזיאנטוס בכיכר סדום לעומת הערבה התיכונה אך חקלאי האיזור עדיין לא נכנסו לענף. היביסקוס עבה גביע - זריעת סוף ספטמבר לא איפשרה התפתחות יפה של ההלקטים, אך הענפים שהתקבלו נשתמרו יפה עד אמצע ינואר ולא נפגעו מבוטריטיס דבר אשר קורה כבר באמצע נובמבר בערבה התיכונה. מכאן ניתן לומר שזריעת תחילת ספטמבר תאפשר קבלת ענפים יפים והשתמרותם לקטיף עד דצמבר. במועד זה אין כל שוק של ענפי קשוט של היביסקוס להולנד.

תחנת נסיונות חצבה 89-90

עיקר המאמץ בתחנה הופנה לבדיקה יסודית של גידולים עם יתרון מובהק לערבה כמו: טרכליום, לימוניים וליזיאנטוס וכהמשך לנסיונות משנה קודמת נבחנו גם קלונים של גפסנית. טרכליום - המטרה העיקרית של הניסוי היתה בקרה ושליטה בהכוונת הפריחה על מנת לקבל גל איכותי ומרוכז במרכז העונה. למטרה זו הוקדש 1/4 דונם של מנהרה עבירה מחוממת עם תאורה. החמום נעשה במים חמים והתאורה התקבלה ממנורות פיליפס מיוחדות הצורכות רק 18w ונותנות 50Lux בפיזור אחיד על פני האדמה. משתילה של תחילת אוקטובר התקבל גל פריחה אחיד ומרוכז בחודש פברואר. איכות הפרחים היתה מעולה והם פדו בממוצע כ-1.10 גילדן הולנדי במכירה (לעומת ממוצע ארצי של 0.6 גילדן או 0.7 גילדן ממוצע ערבה). יבול הפרחים המחושב לדונם היה 50.000 פרוח (דומה לממוצע הפרחים בערבה).

לדעתי, ניתן לשפר יבול ע"י העלאת העומד מ-20 ל-30 שתילים למטר ערוגה.

לימוניים יפני - חממה מחוממת,

אירינגיום

תצפית זנים אצל משפחת נבון.

חלקת תצפית זו היתה החלקה היפה ביותר בארץ אך עדיין יש הרבה בעיות אגרוטכניות בגידול הזה ולכן הוא ירד מסל המוצרים בערבה.

תוכניות מו"פ ערבה המתבצעות בעונה זו בתחנת הנסיונות "גדרון".

1. טרכליום

- חממה מחוממת עם תאורה, זריעים מול ייחורים.

- שטח פתוח עם וללא תאורה, זריעים מול ייחורים.

2. ליזיאנטוס

- חממה מחוממת, עומד 64/סינגלים, שני זנים.

- חממה לא מחוממת, עומד 64/סינגלים שני זנים.

3. ליזימכיה

- חממה מחוממת וחממה לא מחוממת וש"פ בדיקת שני זנים.

4. אסקלפיאס

- חממה מחוממת וחממה לא מחוממת.

5. אסתרים

- שטח פתוח עם תאורה למבחן זנים.

6. פלוקס

- בדיקת זני Miss Lingard, Bright Eye בשטח פתוח ללא תאורה.

1. כיסוי עליון (מנורה חצי עבירה) + כיסוי תחתון (חיפוי קרקע)
2. כיסוי עליון בלבד.
3. כיסוי תחתון בלבד
4. בקורת. ללא כל כיסוי.

שלושת טיפולי הכיסוי היו דומים ופרחו לפני טיפול הבקורת (ללא כיסוי) אך לא הקדימו את השתילות המסחריות של סוף אוגוסט - תחילת ספטמבר. יש להמשיך לחקור כיוונים דומים ואחרים לקבלת גל אביבי מוקדם.

עין ירב

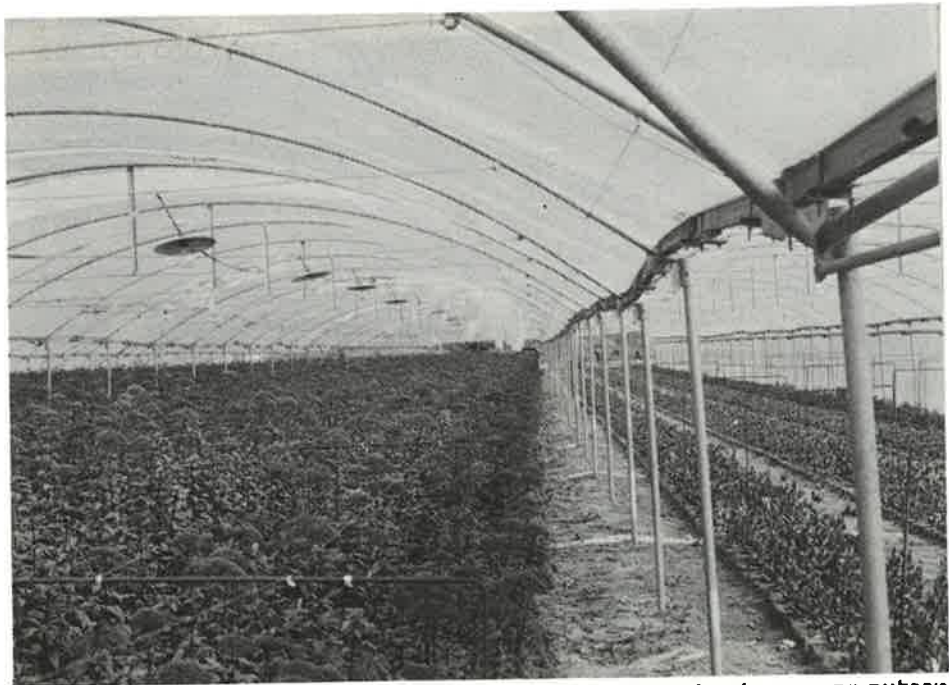
חרציות

תצפיות בזני חרציות התבצעו במשק משפחת רז. נבדקו שני מועדי שתילה - סוף אוגוסט ותחילת ספטמבר. זנים שנבחנו הם סאן שיין, מונדיאל, מייגור בושרט, טון הרמנס. פני ליין הוא זן טוב וותיק בערבה, סאן שיין דומה לפני ליין אך הפרחים יותר קטנים ויותר יפים ממנו. על פי התצפיות החלטנו להחליף את הזן הוותיק (פני ליין) בסאן שיין. מצאנו כי מונדיאל ומייגור בושרט הם זנים לא מתאימים לאיזור בגלל עובי הענפים וצורת התפרחת וכך חסכנו התנסות בזנים אלו בחלקות המסחריות. הזן טון הרמנס הוא זן טוב אך היותו זן צהוב מפחיתה ממנו את העניין אצל המגדלים.

עומד השתילים היה 3600 לדונם. יבול הפרחים עם תחילת מאי היה מעל 40,000 פרח/דונם. כל הפרחים היו ארוכים יותר מ-80 ס"מ דבר המקל מאוד בקמ"א. איכות הפרחים היתה מעולה ומעט הפרחים שנשלחו לבורסה קיבלו 2.25 גילדן במכירה. בתצפית של לימוניום יפני בחממה לא מחוממת בחצבה הפריחה התאחרה והתפלגות היבול היה דומה לזה של לימוניום הכספיה. לימוניום יפני בשטח פתוח היה גרוע ביותר ונפגע בצורה קשה, דבר שלא הכרנו בלימוניום כספיה. ההמלצה שלי לעונה החדשה: לא לגדל בשטח פתוח אלא בחממה מחוממת או לפחות במנורות.

לימוניום כספיה - חממה מחוממת - שתילת אמצע ספטמבר נתנה פרחים במשך כל החורף (כ-25,000 פרח/דונם) וסה"כ מעל 65,000 פרח/דונם עד תחילת מאי מכל הגדלים (50,60,70,80,90 ס"מ). זאת תוצאה יפה מאוד אם משווים אותה לשטחים פתוחים בהם קוטפים כ-30,000 פרח/דונם בתקופה המקבילה.

לאור זאת יש לעשות תחשיב כלכלי לכדאיות ההשקעה בחממה מחוממת. בניסוי אחר נבדקה שתילת תחילת נובמבר בשיטות כיסוי שונות לקיצור תקופת גידול הלימוניום ולהקדמת הפריחה. טיפולי הכיסוי היו:

טרכליום עם תאורה לצד ליזיאנטוס ללא תאורה

רשם: אבנר צין.

ועידת תנועת המושבים

תוקם קרן של כלל החברים בשיתוף קרנות אזוריות לסיוע לנזקקים.

* לגבי רישום הנחלות במנהל מקרקעי ישראל ממליצה הועידה שתי חלופות עיקריות:

זכויות החכירה לגבי חלקה א' ירשמו על שם בעלי הנחלה (בעל ואשה), זכויות החכירה לחלקות הנוספות ירשמו על שם האגודה המרכזית. או, כל הנחלות באגודה ירשמו על שם בעלי הנחלות.

* המשק המשפחתי:

הועידה קוראת לממשלת ישראל להבטיח ריווחיות ענפי החקלאות תוך שימוש בתכנון החקלאי כמכשיר עיקרי ושמירה על השוק המקומי כנכס בלעדי של היצרנים בארץ. כן נדרשת הממשלה להבטיח את האשראי להון חוזר בתנאים סבירים לשמירת פעילותם המשקית וקיומם של חקלאי ישראל.

* הסדר המושבים:

לאחר תקופה ארוכה שבה לא הצליחו רב החקלאים במושבים להגיע להסדר תובעת הועידה שינויים:

שינוי מנגנון ההצמדה, מהצמדה למדד יוקר המחיה להצמדה למדד רווחיות בחקלאות.

התאמת דרישות החובות והערבויות תוך התייחסות למקום הגיאוגרפי, ערך הנכסים ורווחיות החקלאות בעתיד. באזורים מיוחדים המועדפים מבחינה לאומית ממליצה הועידה לסייע לחקלאים בערבות המדינה.

יש להכליל בהסדר את סך כל החובות של האגודה והמתיישב כולל חובות אישיים של החקלאי. כן מומלץ ליצור מנגנון מעקב שיבטיח גמישות לאורך תקופת ההסדר ויתן כלים מתאימים לטיפול במקרים של אסונות ונזקי טבע ובמצבים של ירידה דרסטית בריווחיות ענף זה או אחר.

איתן ליס

במושבים בהם ניהול כספי מרוכז אינו מעשי ממליצה הועידה להמנע מעיסוק בנושאים הכספיים וביצוע הפעילות הכספית תעשה ישירות באמצעות הבנקים או גורם חיצוני אחר.

* תשומות:

במושבים בהם האגודה אינה עוסקת במתן אשראי ישולמו התשומות ע"י החברים ישירות.

* החלטות על פתוח ותפעול ענפים או אמצעי יצור משותפים הינה החלטה חופשית של החברים.

* הועידה ממליצה להקים ועדות צבוריות ליד מועצות הייצור שתפקידן לפעול ולטפל בפניות חברים במושבים שעברו למכסות אישיות במגמה למנוע עיוותים, ולהגן על המגדל הבודד בפני שרירות לב אפשרית של מוסדות האגודה.

* הועידה קוראת למושבים לקחת חלק פעיל בתהליך חיזוק המועצות האזוריות כחלק מהשלטון המקומי וכן לפעול בשיתוף כדי לשפר את רמת השירותים החברתיים והקהילתיים הניתנים ע"י גופים אלה.

* הועידה ממליצה לשמר עקרונות "העזרה ההדדית", לצורך מימוש

המשבר במושבים נבע בחלקו מנהול לא מקצועי * יש חשיבות לחיזוק המועצות האזוריות כדי לשפר שירותים חברתיים * יש להכליל בהסדר את סך כל החובות, כולל חובות "נושים" וחובות אישיים.

בחדש יוני ערכה תנועת המושבים את ועידתה השנתית שעל הפרק מבנה המושב ודרכי פעולתו. החלטות לא היו שם, אבל דו"ח הועדה המכינה שבחנה את הנושא לפרטיו בראשותו של איתן ליס התמקד במספר הצעות והמלצות שהוצגו בוועדה.

ניכר בדו"ח כי גם קברניטי תנועת המושבים שעד כה בצרו את מעמדה של האגודה השתופית כבסיס לקיומו של המושב נוטים עתה לגמישות מה ואולי לראייה מציאותית יותר של המבנה העתידי. אולם עדיין אין התנועה לוקחת אחריות או אפילו תומכת דיה בשינויים שהיא עצמה מציעה.

בחדש שעבר התקבלו החלטותיה של תנועת המושבים. לקט מהחלטות אלה לפניכם:

החלטות כלליות:

קריסת המוסדות הכלכליים האזוריים והארציים הקשורים למושבים מחייבת את התאמת המבנה הקואופרטיבי להתמודדות עם אתגרי העתיד. יש לבחון מחדש את מערכות הקשר בין חבר לחבר, החבר לאגודה ומערכות השיווק והתיווך החקלאי. המשבר במושבים נבע בחלקו מנהול לא מקצועי ולפעמים אף בלתי אחראי של חברים במושבים. המושבים שלמו על כך מחיר יקר בעצם הצורך לשינוי.

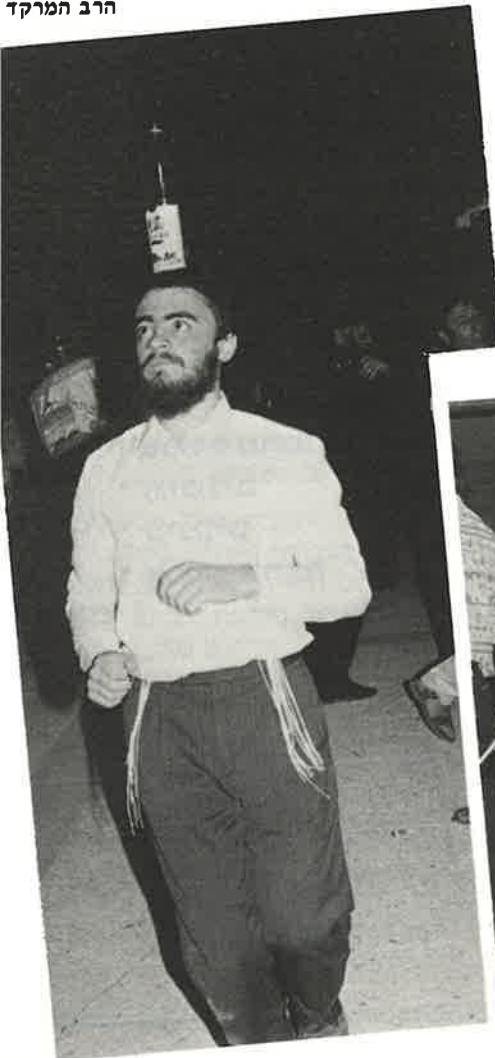
* ניהול כספי:

הועידה רואה יתרון לגודל וריכוזיות בנהול כספי של האגודה עם זאת ערה למשבר הניהולי הפוקד חלק גדול מהמושבים ולכן ממליצה שתי חלופות. לאותם המושבים שיש להם יכולת ורצון לנהל הפעילות הכספית במרוכז ע"י האגודה ובהם קיימת ערבות הדדית בין החברים יקבעו מנגנונים שיבטיחו הגבלת אשראי ומניעת חריגות. האגודה תתנה מתן אשראי לחברים בשעבוד המשק והתוצרת.

הקפות שמחת תורה

הרב המרקד

ברכות ראש המועצה

סיירות ותיירות בערבה התיכונה – תכנית לפיתוח הענף

* פיתוח שימושי המים החמים הנובעים בערבה.

תכנית הפיתוח תהיה בסיס לתעסוקה בהדרכת מטיילים, ניהול סדרות הישרדות, עזרה ראשונה, חילוץ, טיפול בציד מכני, טיפול בבהמות רכיבה, טיפול בציד קשר, עבודה מוזיאונית בכל התחומים האופייניים, חפירה ושיחזור של אתרי עתיקות, ליווי מבקרים במשקים חקלאיים ויצוגיים, פיקוח על אזורי הסיור והמחנאות ועוד.

תושבי הערבה התיכונה שיש להם עניין בנושאים הנ"ל או בנושאים אחרים העשויים לפתח את התיור והטיול בתחומי האזור, בין כוזמים ובין כעובדים, מוזמנים לפנות לעוסקים בהכנת התכנית:

יצחק טישלר

טל. 02-344652 ת.ד. 763
מבשרת ציון 90803.

גיל סלון

טל. 81394 מושב חצבה.

מקומות עבודה ותאפשר צמיחת יוזמה מקומית בתחומים השונים. תושבי הערבה התיכונה שיש להם עניין מעשי בנושאי הקייט, הסיירות והתיירות מוזמנים בזה לגלות יוזמה במה שעולה על ליבם לרבות בשטחים הבאים:

- * מלונות, מלונות, אכסניות, מאהלי בדואים, חדרים להשכרה.
- * מסעדות, מזנונים, פאבים ומיתקני בילוי דומים.
- * דוכנים לתוצרת חקלאית, למלאכת מחשבת, לציד טיולים ומחנאות.
- * מיתקני ספורט.
- * תחנות מצוידות לטיולים לרבות: רכב מדברי גדול, ג'יפים, טרקטורונים, מטוסים זעירים, מטוסים קלים, דאונים וכדורים פורחים, וכן תחנות ציד לטיולי גמלים, סוסים וחמורים.
- * טפוח ורבוני בעלי-חיים טפוסיים.
- * פתיחת משקים למבקרים שירכשו תוצרת בשיטה "קטוף בעצמך".

הערבה נתפסת ע"י רוב המטיילים והתיירים כציר תנועה בין מרכז הארץ לאילת. כדי להפוך את הערבה לאזור של שהות, ביקור וטיול החליטו המועצה האזורית ערבה תיכונה והמנהלה לפיתוח התיירות בנגב על הכנת תוכנית לפיתוח קייט, סיירות ותיירות באזור.

העבודה הוטלה על הכלכלן המתכנן יצחק טישלר, כאשר המגמה היא לפתח מיגוון של מסלולי טיול, ביקור ושהיה בתחומי הערבה ובמכלול האזור היורד מזרחה משלושת המכתשים. יושם דגש על טיפוח האתרים השונים ויוקמו בסיסי יציאה לטיולים ברגל וברכב לכל סוגיו. בסיסים אלה יכללו גם מיתקני לינה ואירוח ברמות שונות וכן מיתקני בילוי ההולמים את אופי הנופש באזור. הקמת בסיסי הטיול והנופש יהיו גם בסיסים לטפוח אדריכלי ואמנותי ויוכלו לקלוט אף נקודות שיווק של תוצרת האזור. תכנית הפיתוח תיצור מיגוון של

מסגרת שגיא

טל. 81184

אזור התעשייה – מרכז ספיר
(צמוד לבית אריזה לתמרים).

- * יצור עגלות – 6 מ' ו-5 מ' שלדה מחוזקת.
- * ארגז אחורי מתהפך לטרקטור (בריתום מהיר).
- * תיקון עגלות ישנות כולל החלפות צירים.
- * גלגלי בלון.
- * מזלגות רגילים וכפולים.
- * משולש לריתום מהיר.
- * מתקן לחיטוי מתיל ברומיד.
- * מנשאים בגדלים שונים.
- * סככות אריזה בכל הגדלים.

ומעכשיו סוכנות בלעדית בערבה
לגלגלי וילי מקס,
במחירים הזולים ביותר בערבה.

למכירה במחיר סיטונאי:

- * צפורי מחמד
- * תוכונים
- * פינקים
- * צפורי אהבה

מקור בריא, גידול עצמי

עידו שחם מושב עין-יהב

טלפון: 057-81018

חינוך

אולפן

לא רק לעברית

נכון, אולפן מתקשר ללימודי עברית אבל אולפן עקיבא גם ללימודי ערבית.

מהו אולפן עקיבא?

אולפן עקיבא נוסד בט"ו בשבט תשי"א 1951. המנהלת והמעצבת את דמותו היא שולמית כצנלסון שאף קבלה את פרס ישראל עבור מפעל חיים זה. מטרתו, הנחלת הלשון העברית ותרבות ישראל ברמות ומסגרות שונות המותאמות לצבור הלומדים המגוון של עולים חדשים, תושבים ארעיים, תיירים ותושבי הארץ. וכן לימוד השפה הערבית והתודעות לאורח החיים ותרבויות האזור.

במסגרת שנת שבתון יצאה אסתי שומן, מורה, תושבת עידן להשתלמות מרוכזת שעיקרה לימוד וביסוס הלשון הערבית המדוברת ומפגש עם תושבי הארץ הערבים והדרוזים משני עברי הקו הירוק ועם ההווי ואורח החיים המיוחד של עדות אלה. השתלמות מרוכזת זו בת 17 יום היתה במסגרת אינטנסיבית של לימודי בקר ואחה"צ הכוללת עבודות ושיעורי הכנה.

בערב היו משולבות הרצאות בנושאי תרבות והווי, צפיה מודרכת בתוכניות הטלוויזיה בערבית "סאלם ותעלם", ערבי שירה, רקודי עם ושיחות היכרות עם הלומדים הערבים והדרוזים תוך אפשרות לדיונים חברתיים ופוליטיים.

מה פתאם ערבית?

"סקרן אותי", מספרת אסתי "להכיר יותר את ההווי המזרחי-ערבי. רציתי ללמוד את הכתב הערבי ולדעת את הספרות החשבוניות על מנת לפתח שיחה קלה או להבין את המדובר בטלוויזיה, נראה לי שלדעת ערבית במדינת ישראל הוא צורך חיוני ואם תרצו אולי מבחינת הכר את שכניך".

ואמנם מטרת הקורס היא להגיע ליכולת של פתוח שיחת חולין וראשית הקריאה והכתיבה אולם כפי שמעיד אשר שטרן מרכז תוכניות הלימודים, "בעצם ימים קשים אלה בארץ ובאזור ובעידן של ניכור הולך וגדל מצד אחד ושל נסיון לחינוך לדמוקרטיה ולסובלנות בכל שילוב של קבוצות ערבים לומדי עברית. היו ערבי הווי שירה וריקודים, פגישות שבאחת מהן הכרתי מורות מעזה שבאו ללמוד עברית כחלק מעבודתן ואף רופאה ערבית, ערכנו שיחות הן בערבית והן בעברית עם תושבי יו"ש והועלתה גם המערכת, מצד שני, עושה אולפן עקיבא בזעיר אנפין, בדרכו המיוחדת לקירוב הלבבות ולהסרת המחיצות בין תושבי הארץ".

ומהי דרכו המיוחדת?

מספרת אסתי: ראשית המורים, כולם מומחים איש איש בתחומו בלשון הערבית, ניביה, מומחים בתרבות, הווי, מסורת ואורח חיים ערבי. ביניהם יוסף מורן - מפקח על הערבית המדוברת באזור הצפון. יצחק קוג'מן, מורה ובלשן לערבית ומחבר מילון בערבית, ועלי יחיא - המפורסם בשל דמותו הססגונית והנמרצת, יד ימינה של שולמית כצנלסון, המלמד את השפה בכשרון רב.

והתלמידים?

מורים ומנהלים, אנשים בעלי מקצועות חופשיים, אנשי ממשל הזקוקים לשפה בעבודתם, שוטרים ואזרחים המכירים בחשיבותה של השפה.

אלו פעולות תרבות הרשימו אותך במיוחד?

היו מספר הרצאות מאלפות למשל על העדה השומרנית ותרבותה, שיחה עם ראש מועצת עוספיה, חוקר הבדואים ששון בר-צבי שבהרצאתו ספר על ניבים ומשלים עממיים וכן יגאל ינאי מזכיר האקדמיה ללשון עברית שבהרצאתו ערך הקבלה ססגונית בין מלים בעברית וערבית. והיה הסיור לכפר טירה בו התארחנו אצל מנהל ביה"ס המקומי שסיפר

בגלוי לב על לבטיו כערבי אזרח ישראל וטרח להכין לנו כבוד כמיטב המסורת המזרחית.

זכור לי במיוחד מפגש עם אורח ממצרים, אדם שהגיע לישראל וספר על תחושותיו של האדם הפשוט במצרים בנושא השלום עם ישראל.

האם נפגשת עם קבוצות ערבים הלומדים ערבית?

בודאי, חלק מתוכנית הקורס היה בעיית האינתיפאדה אותה גינו בחריפות.

האם ללומדים אלו גם מסר פוליטי?

פוליטי לא, אבל שיתוף והדברות כן, שולמית כצנלסון חרטה על זגלה להיות איתנה בדרכה ולקדם כל העת את השיתוף יהודי-ערבי. לפיה ההדברות מתחילה באולפן, ההכרות הראשונה, שבירת הקרח, אבל המגמה היא המשכיות. לפרוץ מעבר לרקע הלאומי, להפגש, לשוחח ולשמר על קשר.

האם זה מעשי?

לא כל כך, ישנה רתיעה ברורה של האזרחים הערבים להראות בחברת יהודים בימים אלה. אולי הפחד, החשש. כמעט ואינם נענים לשיחות טלפון או מכתבים שנועדו לשמירת הקשר, וחבל.

נחזור למסגרת הקורס שלך, האם היו לך חובות נוספים?

כן, בסיום הקורס היה עלי לעבוד פרק זמן בעבודה מעשית בישוב ערבי למשל רהט הקרוב אלינו או לחלופין להכין עבודה מקיפה בכתב בנושא הקשור להווי או תרבות: צמחי מרפא, מאכלים מזרחיים, הומור בשפה הערבית וכו'. עלי להוסיף שקורסים אלו מיועדים לא רק למורים בשנת שבתון. ישנם קורסים גם בחופשת הקיץ בתנאי פנימיה למשפחות עם ילדים. זהו רעיון נפלא לכל מי שרוצה חופשה קצת שונה עם תוכן וכיוון אינטלקטואלי. היחס נהדר, הטיפול אישי והחוויה פשוט כדאית ומהנה.

ספרה: אסתי שומן (עידן).

מלב הספרייה

ספרות פולנית בלבוש עברי - שמואל שפס.
אוסף של סופרים פולניים ויצירותיהם. ממיטב הספרות הפולנית: שירה, פרוזה, דרמה.

עולם הזתות - לקסיקון.
דתות העולם ואמונותיו. אישים עקרונות ופולחנים (מפות, תמונות ותרשימים).

ילדים ונוער:

אני לא מה שאתם חושבים - אורית רז.
מונולוג של ילד דיסלקטי.

סדרת אומנות לנוער - ציירים שונים.
הסיפור סביב יצירותיהם מלווה בתמונות צבעוניות של הציירים.

עגיל באוזן - גלילה רון-פדר.
חיפוש אחרי ה"אני" האמיתי, האהבה, נגד המימסד.

חבר ראשון - גלילה רון-פדר.
ספורה של בתיה, בעיותיה, לבטיה ואהבתה לציון.

הדס - אסתר פיין.
רומן הסטורי. עם קטן המורד ברומי האדירה.

מספר לספור - בחר וערך מנחם רגב.
מבחר ספורים לבני עשרה שכתבו ע"י טובי הסופרים בישראל.

מרפאת החיות של רוח'לה - רחל זילברמן ואביבה דקל.
ספורים אמיתיים משעשעים לחובבי בעלי חיים.

אלינה היא אילנה - מירה מאיר ויעל רוזן-הורן.
ספור קליטתה של הילדה אלינה.

מיטה רטובה - מיכאל לוי.
ספור על ילד מרטיב. ספר זה מומלץ מאוד לגיל הרך וניתן לרכשו באמצעות הספרייה (מחירו 13.50 ש"ח).

הכינה נחמה - מאיר שלן.
ספור משעשע על נושא כאוב.

קריאה נעימה.

להלן מבחר ספרים מומלצים מתוך הספרים החדשים שנרכשו בחודשים ספטמבר - אוקטובר 1990:

ספרות:

להתחיל מבראשית - רות בקי.
ספורי ראשונים מראשית המאה בגליל פיקנטריה מראשית ההתישבות.

נעילה - ישראל סגל.
קורות משפחה מבני הישוב הישן בתחילת המאה ועד שנת ה-80. עימות בין שני אחים האחד נלכד בקסם העולם החרדי והשני עובר לעולם החילוני.

פנחס רוטנברג - אלי שאלתיאל.
ביוגרפיה על פנחס רוטנברג, מחולל מפעל החשמל בארץ.

סוגרים את הים - יהודית קציר.
מבחר ספורים, גלריה של דמויות.

מר מאנו - א.ב. יהושע.
רומן ים תיכוני. ספורה של משפחה ספרדית לאורך כ-200 שנה.

עת הזמיר - חיים באר.
עולמה המקברי והגרוטסקי של יחידת כלי קודש צבאית. רקע לפרשה סבוכה בין רב צבאי שאפתני וגס לב לבין נושא-כליו הרגיש והמופנם.

זה היה סודי ביותר - יוסף ארגמן.
שלושים פרשיות מודיעין ובטחון בישראל.

שירה:

תולדות - יהודית מוסל אליעזרוב.
בשירה, ניגוד בין תרבויות מסורות ונופים.

עיר השירים - זליה הרץ.
קובץ משיריה. מעצבת דרך בשירה הצעירה של שנות הששים.

עיון:

מגמות וצורות בספרות ההשכלה - שמואל ורסר.
עיונים ודיונים בתפיסתה הרעיונית של ספרות ההשכלה העברית.

הספרייה האזורית הממוקמת במרכז ספיר מיועדת לספק שרותים לכל תושבי האזור. היא מתפקדת כיום גם כספריית בית הספר היסודי והתיכון וכן כספרייה ישובית לתושבי מרכז ספיר. אוסף הספרייה כולל כ-21,300 ספר הנחלקים ל:

- ספרי עיון
- ספרי קריאה
- מדור שירה
- מחזאות
- הומור
- ספרי ילדים (עיון/קריאה)
- מדור לכתבי עת בנושאים שונים, כ-20 כתבי עת שוטפים.

כמו כן קיים בספרייה אוסף לתערוכות וחומר לקריאה מודרכת (ניתן לקבל בהשאלה לתקופה מסוימת מתוך אוסף התערוכות, תמורת הפקדת פקדון).

הספרייה מספקת כיום מגוון שרותי מידע כגון:

מידע על תוכניות לימודים במוסדות השונים, מידע על הרצאות, סיורים, תערוכות ותצוגות. מידע על ספרים חדשים, כתבי עת חדשים, על סופרים ומשוררים, על אקטואליה, מכוני מחקר, חומר הכנה למבחנים פסיכומטריים, מבחני נהיגה, עזרה וייעוץ בנושא עבודות גמר ועוד.

פני הספרייה לעתיד:

העידן המודרני מאופיין בהתפוצצות המידע ובצורך הגובר והולך להתמודד עם כמויות רבות של מידע מתחומים ואפיקים שונים לכן התכנון העתידי של הספרייה הינו להפוך למרכז מידע אזורי ממוחשב. במשך שנת הלימודים נעשים מאמצים כבירים להשלמת הקטלוג והסבתו לממוחשב - אנא העזרו בסבלנות.

נשמח לעמוד לרשותכם בשעות פתיחת הספרייה לקהל:

ימים א'-ה' בין השעות 08.00-13.00 לתושבי מרכז ספיר ימים ב' ו-ד' בין השעות 17.00-19.00 וכן בטלפון: 81021.

להתראות בספרייה
בברכה הספרנית
נעמי מנוחין - מרכז ספיר.
פרחיה בן שדה - עין יהב.

מסעדת נווה מדבר

(מרכז ספיר)

מסעדה מזרחית / ישראלית

ארוחות בוקר - צהרים - ערב
החל מ-10 ש"ח

בימים ראשון ורביעי החל משעה 18.00 בערב
ברבקיו - 3 ש"ח שיפוד (סלטים חופשי)

ביום שלישי - קוסקוס מזרחי

ביום חמישי - בית קפה לילדים

בין השעות 17.00-20.00

(דברים מיוחדים כולל סוכר על מקל)

מיוחד לתלמידים הלומדים עד מאוחר
ארוחה חמה החל מ-5 ש"ח
ע"י התחייבות חודשית של ההורים לתשלום.

* אפשרות לקחת ארוחות הביתה

* ארועים במקום עד 30 איש

* קטרינג לכל מטרה ללא הגבלת מנות - מחירים זולים

שעות פתיחה:

כל יום 14.00 - 9.00 בוקר 23.00 - 19.00 ערב

יום שישי סגור

להתראות

גואטה מרים

* במקום תחנת ספורטוטו

טל. בעבודה - 81509; בבית - 81346

סיכום ישיבת הנהלה מס' 23

נוכחים: עוז דשא, יעל אלון, דבי רבינס, שולה שומרון, דליה מעוז, ג'ק קנו וקובי שרון.
נעדרים: ראובן ליבוביץ (נעדר עקב השתתפות בהלויה), צבי ברונר, רמי דן, בתיה קורין, אמנון בר, שייקה אורן, רונית רטנר, אמנון ויקינסקי.

1. אושר פרוטוקול 22.
2. בהמשך להודעה בכתב נמסרה הודעת קובי שרון על סיום תפקידו כמנהל המתנ"ס, תוך המתנה לקליטת המחליף.
3. עוז דשא מסר אינפורמציה לגבי המכרז למנהל חדש ותהליך הבחירה באמצעות החברה למתנ"סים ובהשתתפות ההנהלה.
4. נמסר דיווח על ההרשמה לחוגים ודחיית פתיחת הפעילות ל-9.9.90.
5. בקשת שולה שומרון לאפשר לתושבים הנרשמים לקבוע את מספר הפעילויות בשנה נדחתה.
6. אסנת דגני קושניר נקלטה כאחראית אדמיניסטרטיבית לספורט וארץ מורשת לתקופה של שלושה חודשים.
7. ההנהלה מבקשת לדון בנושא קייטנות קיץ.

רשם: קובי שרון

מהו ג'ודו?

הג'ודו הוא ספורט לחימה. הדגש אצל בני המערב הינו הספורט. אולם האסוציאציה הראשונה העולה במזרח של בני המערב שאינם מכירים את הג'ודו היא אומנות לחימה והמזרח הרחוק. שורשיה העמוקים של דרך חשיבה זו נעוצים הרחק בחשכת ימי הביניים. הסמוראים, אשר היו אצילים יפנים, עסקו במשך רוב שעות היום בצעירותם וגם בבחרותם באומנויות הלחימה.

יכולתם השתפרה עד מאוד עם השנים ואחת הצורות בה עסקו בחינוך הגוף היתה צורת לחימה בשם נינג'יטסו. אומנות זו כללה אלמנטים מסוכנים כמו שבירת מפרקים, עצמות או סתם הכרעת קרב בצורה מהירה ויעילה (ומסוכנת מאד). בסוף המאה התשע עשרה קם קצין צבא יפני בשם גיג'ירו קאנו והחליט שכדי שאנשים יוכלו לעסוק באומנות לחימה זו ללא פציעות יש להוציא את האלמנטים המסוכנים והמסכנים את בריאות העוסקים בה. זהו בעצם מקורו של הג'ודו. ג'ודו - הדרך העדינה. תורת הג'ודו הופצה בעולם ובשנת 1972 התחרו בג'ודו לראשונה באולימפיאדה כספורט שווה בין שווים.

גיל איכהולץ

הג'ודו צבר תנופה וכיום ארצות המערב אינן נופלות במאום ביכולתן מארץ הולדתו של הג'ודו - יפן.

ביפן נמצא בית הספר הגדול בעולם לג'ודו השוכן בבניין בן שמונה קומות המוקדשות אך ורק לג'ודו - שמו הקודקאן.

בערבה - במרכז ספיר קיים מזה שבע שנים מועדון ג'ודו אשר פועלים

בו ילדים ונערים ממושבי הערבה. על רמתו הגבוהה של המועדון תעיד העובדה כי באליפות הארצית האחרונה של תנועת המושבים והקיבוצים אשר התקיימה בערבה בסוף השנה החולפת זכו הילדים במרבית המקומות הראשונים וזאת למרות שחניכיו הבולטים של מועדון בני הנוער לא השתתפו בתחרות.

הנוער בערבה מהווה את גאוות המועדון, גיל איכהולץ הינו ספורטאי פעיל בנבחרת ישראל לנוער כאשר לזכותו מקום שני באליפות ישראל האחרונה וגולן שירי מעט אחריו במקום הרביעי.

חובה לציין שמתוך המועדון הקטן שלנו בערבה כבר צמחו שני מדריכי ג'ודו, דורית סייג וגיל איכהולץ, אשר סיימו את הקורס הקשה בוינגייט בציונים גבוהים.

מועדון הג'ודו בערבה פעיל פעמיים בשבוע ומתנ"ס ערבה דוחף אותנו קדימה מבחינה רעיונית וכספית. המתנ"ס הוא בהחלט אחד הגורמים להישרדותו והצלחתו של הג'ודו בערבה.

עלו והצליחו חניכי הג'ודו!

יוסי אברמוביץ
מאמן ג'ודו.

שיחה עם אמציה אמודאי – מנהל בית אריזה.

שבושבים. התמרנים הם האחראים על ההכנות המוקדמות והשנה הגיעו לתוצאות טובות ביותר. במידה מסויימת יש בשיטה זו גם חסכון בעבודת המטעים בכך שאחרי קטיף האשכולות יש להעבירם שלמים לבית אריזה ללא עבודה נוספת.

– האם דקל נור גדל בכל המושבים?

כן, חוץ מבעידן שבו מטע שונה קצת. הפרי מגיע מחצבה, מעין יהב, מצופר, פארן וגם מעין-גדי.

– בעבר היתה מחשבה לייבש את מטעי התמרים בגלל כמות מים גדולה שהם צורכים, מה דעתך בנושא?

כיום, ישנו מחזור של 10 מליון שקל בבית אריזה. רב ההשקעות כבר נעשו. זה הזמן להתחיל להנות מהשקעות אלו. באשר לתמרים, ידוע כי ניתן להשקות את התמרים במים מלוחים שאינם מתאימים לגדול ירקות ואולי בזה הפתרון. יש לזכור כי בכל תהפוכות מזג האוויר ונזקי הטבע שפקדו את הערבה התמרים הוכיחו עצמם כענף העמיד ביותר. יתרה מזאת, אין לזלזל בהכנסה של כ-300,000 ש"ח שמקבל כל ישוב בעבור שיווק תמרים. עם השינויים

בכל המושבים וטפול נכון בעצים ובפרי. גם בבית אריזה נעשה חיטוי לפני האריזה. התוצאות מעובדות ונרשמות במחשב, ואמנם הפרי באיכות מצוינת, עומד בתחרות עם הפרי התוניסאי (שזו נקודת התורפה שלו) ומבוקש מאד בארצות סקנדינביה המקפידות מאד בנושא זה.

– מהו הנסיון החדש אותו אתם מריצים השנה?

אחד הזנים המובילים בערבה הוא הדקל נור. אולם במשך השנים נתקלנו שוב ושוב בבעיות שיווק בארץ ובמחירים נמוכים ללא תקדים בשל התוצרת התוניסאית המציפה את שווקי אירופה.

מזה 3 שנים אנו עוסקים בנסיון לשלוח דקל נור עם הסנסנים. מורידים את האשכולות השלמים כחודש וחצי יותר מוקדם מאשר בעבר ושולחים עם הסנסן לשוק באירופה. התחרות בנושא קשה אבל כבר השנה בכוונתנו לשלח כ-300 טון בצורה זו לעומת 80 טון בשנה שעברה וכ-20 טון בשנה שלפניה. ישנן כבר היום הזמנות סגורות לחו"ל כ-500 טון בסנסנים שעיקר הפרי ממושב הערבה. עקב הנסיון שלנו אף נשווק פרי המגיע מבית אריזה ערדם בצורה זו. לחידוש זה יתרונות רבים, ההורדה המוקדמת מאפשרת שיווק בזמן שיא, הפרי נמכר כפרי טרי, מחירו גבוה יותר ומכיון שאינו מחכה כמעט שנה עד לחג המולד הבא הוא נשאר רטוב ומשקלו גדול יותר ב-10%-5%, היתרון הכספי ברור, התשלומים מוקדמים וגבוהים יותר. כבר השנה מתכנן בית אריזה להוריד את עלויותיו ב-25%-30% עקב שינוי שיווקי זה.

לשם השוואה דקל נור בסנסנים ליצוא יכול לקבל מחיר של 2.20-3.00 דולר לק"ג. דקל נור בתפאורת 1.50-2.00 דולר. ושוב יש לזכור שנוסף ליתרונות הכספיים ישנן עכשיו אפשרויות שיווק נכרות יחד עם העלאת מעמדו של זן זה שהיה בשפל זמן רב.

יש לציין כי שיווק בסנסנים דורש הכנה מוקדמת במטעי התמרים

– מהי תקופת השיא בבית האריזה?

בית האריזה שלנו עובד בשיאו מסוף חודש אוגוסט עד אמצע נובמבר – שיא יצוא התמרים לאירופה. לקראת נובמבר נשלחים אחרוני המשלוחים לחג המולד הנוצרי. השוק המקומי מתעורר לקראת ט"ו בשבט עד לפסח, בתקופה זו גם נכנס הרמאדן שבו יש ביקוש רב לסוג מסוים של תמרים יבשים. מסוף אפריל עד אוגוסט העונה מתה (ביחוד בגלל שפע פרות הקיץ בתקופה זו).

– מהם סוגי התמרים הגדלים בערבה?

הזנים הוותיקים יותר הם חדרווי, זעידי וחלווי, הזנים הצעירים יותר הם דקל נור ומג'ול. (רובם ממוצא עירקי). יש עוד זן אחד דרי, אבל הוא גדל רק בעין-גדי. בחלוקה גסה בין הזנים אנו שולחים כ-300 טון חידרווי, 250 טון דקל נור, 200 טון מג'ול, 200 טון זעידי, 60 טון חלווי, 15-20 טון דרי.

– אילו זנים פופולרים בארץ ואילו באירופה?

באירופה אהוב יותר דקל נור. בארץ זן המג'ול.

– האם כל הזנים נועדו למאכל בלבד או יש כאלו שהם לצרכי תעשייה?

כל הזנים נועדו ראשית כפרי מאכל ולכן חשובה איכותו.

לפי דעתי אין הצדקה כלכלית לגדל פרי לתעשייה במילא חלק מהתמרים אינם באיכות טובה ומהם מעבדים מוצרי לואי כמו הלדר והתמר הכבוש. בענין זה ישנו נסיון חדיש של פתוח מוצרים מגלעיני התמר. נעשית עבודת מחקר באוניברסיטת בן-גוריון וישנן הוכחות כי גרעין התמר מכיל חומרים המתאימים לצרכי קוסמטיקה. אולם בבית האריזה שלנו לא נכנסים להשקעות ביצור מוצרי לואי מכיוון שהקו המרכזי הם התמרים למאכל.

– איך נשמרת רמת הנקיון של הפרי?

ככלל יש במטעים בקורת מסודרת בנושא מזיקים. התוצאות הן הטובות ביותר בארץ. יש הקפדה

אמציה ליד משלוחי יצוא

בית אריזה לתמורים – אזור התעשייה מרכז ספיד.

במילים אחרות בעבר בתקופת השיא עבדנו 60 איש, כיום כ-40 איש בלבד.

– מי הם העובדים בבית האריזה?

העובדים תושבי דימונה. מתחילים עבודתם ב-06.00 בבקר וחוזרים הביתה ב-18.00 בערב. עובדים קשה ומסורים מאד. יש ביניהם קבועים כבר 10 שנים. בדימונה יש שם למקום הזה כמקום עבודה מכובד, רבים מחכים בתור כדי לעבוד פה.

– ולסיום האם לדעתך נמצא התמר בסל המזונות הישראלי?

בסה"כ אנו רחוקים מהאפשרויות הרבות הטמונות במכירת הפרי למרות שאנו מצליחים למכר את כל הכמות שישנה בערבה. הישראלי מכיר את התמר עוד מארץ מוצאו, הדור שגדל בארץ אינו מכיר את הפרי דיו.

– אולי צריך פרסום?

כן. התחלנו בקו פרסומי מסוים בעזרת יועץ מקצועי, כשהמטרה: הגדלת המודעות בארץ ובחול"ל. יש עדיין מה לעשות בנושא, אין ספק.

כ-30% בעלות כח האדם. יש לזכור כי מרכיב כח האדם אצלנו מהווה כ-50%-60% מתקציב ההוצאות הכללי של ביא"ר

עובדות בית האריזה

בבית האריזה והחסכון המתוכנן בעלויות יש לבדק היטב אם כדאי למחוק בבת אחת את כל היתרונות הללו ולחשוב פעמיים לפני שעוקרים עץ.

– האם אתה אוהב תמרים?

לא במיוחד.

– האם עבדת כתמרן לפני נהול בית האריזה?

לא. למדתי את המערכת השיווקית מהבסיס, ועדיין משפר ומשכלל את אופן הנהול.

– מהם השיפורים שהכנסת בבית האריזה?

ראשית הכנסתי מערכת מיון חדשה ראשונה מסוגה בארץ הממיינת פרי לפי הגודל. כל פרי שנכנס בתפזורת עובר כבר בשלב מוקדם מיון להוצאת הבררה. בכך עולה טיב המיון לשוק המקומי ומבטיח אמינות גבוהה לפרי שנשלח ליצוא. בפועל ישנן כבר תוצאות המצביעות על הכרה באיכותו של תמר הערבה. שנית ממיינת כזו מביאה לחסכון של

קוראים כותבים

אל: קוראי העלון
מאת: הנהגים

"לאוטובוס נכנסת גברת עם סליים"... מתוך שירו של אריק איינשטיין.

ובערבה לאוטובוס נכנסת הנה כמה כללים:

- * בטרם עלייתך לאוטובוס אל תדחוף, עמוד בתור.
- * עלית לאוטובוס, תפוס מקום ושב. אם אין מקום הישען בידיות אך אל תיתלה עליהן כאילו היה זה מגרש משחקים.
- * אם אתה אוכל הימנע מללכלך (יש פחי אשפה) אל תדביק מסטיקים, אל תהרוס ואל תקשקש על ציוד האוטובוס.
- * אפשר לדבר, מותר לשיר אך אל תצעק. אתה מפריע לכולם ובעיקר לנהג וגורם לרעש מופרז!
- * זכור: כולנו, משפחת הערבה, רוצים להגיע למחוז חפצינו, בבטחה. בעזרת האוטובוס נגיע ליעדינו!

עזרו לנו לשמור על האוטובוסים ויהיה לכולם יותר נעים!

גיל יצחקי

החקלאי וכאב הגב

מחלקת יולדות - תינוקות חדשה בבי"ח סורוקה

מסרה שרון וייס
אחות ותיקה במחלקת היולדות.

בשעה טובה ומוצלחת לאחר שנים רבות של תנאים-לא-תנאים במחלקה צפופה, מוזנחת ולא אסטטית נבנתה בבי"ח סורוקה מחלקת יולדות חדשה - יולדות ג'. לא רק המבנה חדש אלא גם השיטה. במחלקה 34 מיטות ליולדות אשר בחרו לשהות במחיצת תינוקותיהם. בכל חדר 2-3 יולדות, לכל חדר מקלחת ושרותים מרווחים צמודים, וילונות ססגוניים בין המיטות וציוד מודרני ויפה. יש חדר אוכל ליולדות המשמש גם חדר הרצאות והדרכה ליולדות ולבעלים. המחלקה עובדת בשיטת הביות (כמו בית). התינוק מגיע אל אמו (ואביו) כשעתיים לאחר הלידה ושוהה לצידם במשך כל היום. כמובן, אם האם עייפה, או אחרי לידה קשה, רוצה לצאת לטייל מעט או לישון טוב בלילה האחיות שומרות על התינוק ברצון.

הכוונה לאפשר את הקשר הראשוני המיוחד והחשוב בין אם-תינוק-אב. לימוד תפקודי ההורות בשלב מוקדם מאפשרת לזוג לצאת הביתה עם בטחון ומיומנות בטיפול בתינוק; רחצה (באמבטיה קטנה בחדר) הלבשה, הנקה או האכלה, השגחה ומשחק עם התינוק. בכל יום יש הדרכה פרטנית ליד המיטות, והדרכה קבוצתית על הורות, התפתחות התינוק, הנקה, חיים במשפחה לאחר לידת תינוק ועוד. האב רשאי לשהות ליד אשתו מהבוקר עד שעת השינה. יתר בני המשפחה מוזמנים לבקר בשעות ביקור מוקצבות כדי לאפשר ליולדת מנוחה מקסימלית.

חפצים בכפוף ברכיים וגב ישר, יושבים ללא משענת וקמים משכיבה דרך הצד. פשוט חבל איך ההרגלים הנכונים מתקלקלים עם הגיל. בכל תנוחה יש עומס שונה על הגב כפי שנראה בטבלה. מכאן שמבחינת הגב עדיף קטיפ על מיון.

לסיכום:

- חשוב להיבדק ע"י רופא כדי לעשות אבחנה מبدלת:
- "כאב גב" יכול לנבוע גם מצרות במקומות אחרים... וכמו כן להיות ערים לעוצמת הכאב והפגיעה - כשיש ירידה בכח שרירים, רפלקסים ותחושה אנו מדברים על סימנים נוירולוגיים שמחייבים התייחסות בהתאם.
- שמירה על יציבה נכונה - כמו שנוהגים הילדים.
- מנוחה במשך היום, ולפי הטבלה - מנוחה מיחלטת ניתן לקבל רק בשכיבה מאוזנת, ובעונה גם 20 דק' יועילו.
- פעילות גופנית - קבועה לשמירה על גמישות ואיזון בין חיזוק מצד אחד ואורך שרירים מצד שני.

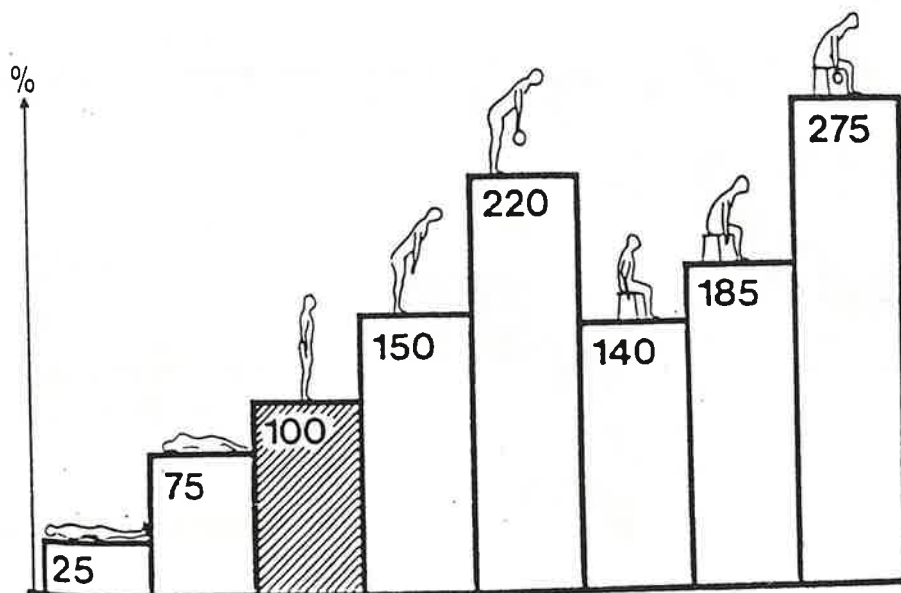
שלומית הרמתי
(חצבה)

הגב הוא כמעט כמו אשה; קשה איתו ועד יותר בלעדיו - מכאן הצורך לשמור עליו.

הכאבים בגב נובעים:

1. מפרידה של הדיסק (1% בלבד!)
2. משינויים מכניים בפרקים שליד עמוד השדרה; בין החוליות לבין עצמן, בין החוליות לעצמות האגן ובין החוליות לצלעות.
3. ממתח שרירי שנובע מהרגלי יציבה גרועים. שהיה במצב מסויים גורמת לקיצור רקמות רכות (שרירים, רצועות) באזור מסויים לעומת מתיחה של רקמות בצד הנגדי.
4. מתח שרירי שנובע מכאב ממושך -> שגורם לפחות תנועה -> חוסר אונים -> יותר מתח שרירי -> פחות תנועה -> יותר כאב (זהו מעגל סגור).

בד"כ, לא ניתן לראות בצלום רנטגן את הסיבה לכאב הגב, בצלום לא ניתן לראות רקמות רכות (שרירים, רצועות) וסחוס. מחקרים מורים שרק 2% מהמקרים אכן היו חייבים בניתוח. היום האבחון השתפר תודות ל-C.T. (צלום ממוחשב של עמוד השדרה בחתכים). מסתבר, שלילדים עד גיל מסויים יש הרגלי יציבה נכונים. הם מרימים

- לפי ההסדר החדש תעשה גבייה ישירה לקופ"ח עבור התושבים והמתנדבים. הסדר זה יהיה אחד בכל האזור ובהתאם לכך רק תושבים ועובדים שלהם אישורי תשלום יקבלו טפול.

כתשובה לדברים אלו הגיבו נציגי המושבים והאחיות כי מן הראוי שקופ"ח תמצא דרכים לתגמול הרופאים והאחיות העובדים במסירות ובהתמדה בכל עת, ולעתים קרובות אף אינם מקבלים פיצוי עבור שעות נסיעה ושהייה בבית חולים.

כן התעוררה תרעומת על השירות הרפואי הניתן ע"י קופ"ח יחסית לתשלומים הגבוהים המועברים מדי חודש. ראש המועצה אף הדגיש את המלכוד בפניה למד"א בנושא תאונות הדרכים זאת מכיוון שמד"א מתנה את השארת האמבולנסים בישובים בהסדר קבוע של טפול בנפגעי תאונות הדרכים בכביש הערבה. (וכבר לקחה אמבולנס בעידן - עקב סירוב הישוב לתנאיה). ברור שבמצב כזה עומדים הרופאים והאחיות בפני עובדה קיימת, בלתי הוגנת ושאלה מוסרית כבדה. קופ"ח היא הכתובת לפתרון הבעיה.

בדיון שנערך במועצה בהשתתפות מנהל מחוז הנגב יהודה נווה, ניסן אחראי במנהלת המחוז ומרים קופיץ - מנהלת שירותי סיעוד, הועלתה שוב בעיית תגמולם של הצוות הרפואי, הרופאים והאחיות עבור טיפול במתנדבים, נפגעי תאונות דרכים, מטיילים ואורחים באזור.

יהודה נווה הציג מספר עקרונות לפיהן הוחלט לפעול בשנה הקרובה וכן נתונים אינפורמטיביים עליהם התבסס בקביעת עקרונות אלו:

- לפי בדיקה ראשונית נוצר הרושם כי המושבים אינם מדווחים ללשכת המס דיווח מלא על מספר המתנדבים בישובים. מצב זה מביא לחוסר אפשרות לתגמל את הרופאים והאחיות עבור עבודתם. שכר הרופאים נקבע בהתאם למספר המטופלים הרשומים ומדווחים ואילו לאחיות נקבע מפתח מספרי המאפשר הגדלת חלקיות המשורה לפי גודל האוכלוסיה בישוב.

- אין לקחת אחריות רפואית עבור נפגעי תאונות הדרכים בכביש הערבה. מקרים אלו חייבים להיות מטופלים ע"י מד"א. הוצאות שאינן מכוסות ע"י מד"א יש לדרוש ישירות מחברות הבטוח המטפלות בנפגעים אלה.

- מטיילים בבי"ס שדה יטופלו במרפאות קופ"ח בשעות הקבלה בלבד. כל פניה מחוץ לשעות פתיחת המרפאות לא תעננה.

הוכח מעל לכל ספק שבשיטה זו ישנם יתרונות רבים:

- * קשר טוב יותר ונכון בין אסתינוק-אב ושאר בני המשפחה.
- * פחות זהומים לתינוקות מאחר ורק האם מטפלת בהם.
- * התחלת יניקה יותר מוצלחת מכיוון שהתינוק והאם מגבשים סדר יום נוח להם.
- * תינוקות רגועים יותר - שנתם לא מופרעת ע"י תינוקות נוספים, בדיקות רפואיות טורדניות, החלפת חיתולים תקופה וכו'.
- * וכן, בזמן בכי יש משהוא אוהב שמיד מרגיע.

הקריטריונים לקבלה במחלקה:

1. יולדת המעוניינת לשהות ליד תינוקה.
2. תינוק ואם בריאים לאחר הלידה.
3. כאשר המחלקה מלאה, יש העדפה לקבלת לידות ראשונות כדי לאפשר להן מירב ההדרכה.

מאז פתיחת המחלקה הגענו כמעט ל-1000 לידות והתגובות ממש נפלאות הן מצד המשפחות והן מצד הממסד הרפואי בבאר-שבע ומחוץ. נכון להיום ילדו כבר כ-10 יולדות מהערבה (עידן, מרכז ספיר, וצופר) וכמובן שאשמח לראות את כולכן אתנו.

שנת בריאות (הרבה לידות) שרון (חצבה).

ברכות:

למשפחת גרטי

מזל טוב להולדת הבת

ליהי.

מאחלים: מועצה אזורית ערבה
וועד תושבי ספיר.

המעופפים מפארן

מנוסים ורק התנהגות יהירה ובלתי מחושבת דיה, גורמת למצבים מסוכנים ולתאונות.

מבחינת החוק הנחיתה מותרת בכל מקום מאושר למטוס אולטרא-לייט, יש לקבל אישור המראה מהצבא וממנהלת הטיס בת"א. הנחיתה קלה ואינה מסוכנת ולכן אין סכון בהטסת המטוס למרות שנראה כך. רצוי להצטייד במכשירי קשר למקרה של תקלה ואם לא ניתן, לטוס בזוגות. כאן באזורנו ישנה חשיבות רבה לטיסה בזוגות עקב החשש שבעת נפילה ישנו קושי רב לאתר את המטוס ונוסעיו בפיתולי המדבר והוא אדיות. ובאותו הקשר מספר רמי "היה לנו מקרה של קבוצת מטיילים שנתקעו בנחל ורדית והיו זקוקים לעזרה עקב פציעתם של מדריכי הטיול. אחד המטיילים הצליח להגיע אלינו למושב ולהזעיק עזרה ובקש להודיע לחבריו בנחל כי העזרה בדרך. בעזרת המטוס זרקנו מכתב למטיילים המודאגים ובכך הרגענו אותם.

גם הצבא נעזר בטיסותינו - בפרטים אין צורך."

ובעתיד, ישנה מחשבה לשלב את הטיסות בסל אטרקציות תיירותיות באזור, מעין שלוב של טיולי מדבר בטרקטורונים, רכיבה על סוסים, מסעות ג'יפים וטיסות נמוכות באזור. אולם שאיפות אלה קשות לביצוע מבחינה מעשית.

התמודדות עם מערך תיירותי ועסקי דורשת זמן ואמצעים כספיים וכחקלאים אין ביכולתם לעזוב את השדות והפרנסה ולהכנס להרפתקאה ללא בסיס רציני.

"אולי", מוסיף עמוס "אולי, היוזמה של המועצה לפרוייקט תיירות אזורי תביא למימושן של שאיפות אלה, בכל מקרה חבל שאין אנשים נוספים באזור המצטרפים לקבוצה יש התענינות אבל אין תכליס, יש גם רתיעה מעלות כספית גבוהה של כ-1000 ש"ח לשנה רק לאחזקת המטוס."

ומה עם המשפחות, האם גם הן מתלהבות מהעניין?

"ובכן" מספר דודו, "הילדים נהנים מצטרפים בכל אפשרות, הנשים... יש המהססות ויש כאלה בדילמה אם לקום בשבת בבוקר מוקדם, מוקדם בכדי לטוס!!!"

דודו, רמי ועמוס עברו גם את מספר שעות הטיס הדרושות וסיימו בהצלחה את הקורס.

על מנת להיות בטוחים כי אכן יהיה המשך לתחביב גם לאחר הקורס, חפשו דרך לרכוש מטוס בטרם היה בידם רשיון הטיס. וכך הצליחו לקנות 2 מטוסים מפורקים במחיר יחסית זול ועם הרבה רצון ועבודה שפצו את אחד המטוסים והכשירו אותו לטיסה. כן, היו חייבים לבנות סככה סגורה לשמירת המטוס ומצאו עצמם בפני הוצאות כספיות ניכרות סביב העניין.

לדברי עמוס "זהו תחביב המתאים לכל כיש - אבל צריך כיסים גדולים". למרות זאת ניכר כי החברה נהנים מכל רגע, הם מודים שכל אחד יכול להטיס מטוס כזה אך הנסיון הנרכש תוך צבירת שעות טיס הוא ההופך מטיס לטייס. לפי התקנון, במטוסים בעלי 2 מושבים מותר לקחת נוסע נוסף בתנאי שהטייס צבר כ-200 שעות טיסה. דודו למשל צבר שעות טיסה עוד מימי שירותו הצבאי ואלה הוכרו לו לצורך מתן היתר טיסה במטוס דו-מושבי. מסוכן?... לא!!

פה אחד מסכימים דודו, רמי ועמוס שהגורם העיקרי לתאונות הוא הגורם האנושי. רבים מהטייסים בארץ הם טייסי חיל אוויר לשעבר ומדריכי טיס

אם התעוררתם בשבת בבוקר למשמע מטוס זעיר מעל לביתכם קרוב לודאי שהיה זה דודו צוק, רמי בר או עמוס גולדשטיין כולם מפארן.

חברים ושותפים לתחביב יקר - מטוס האולטרא-לייט, תחביב המשלב הנאה שבטיסה לאלה החולמים לטוס, הרפתקאה אווירית להרפתקנים ויחד עם זאת עזר רב לחקלאים היכולים ממבט הצפור להבחין בנזקי מחלות וחיות הבר בשדות.

קצת על המטוס: מטוס האולטרא לייט נחשב למטוס קל אבל בעצם הינו קטן יותר. מהירות הטיסה 70 קמ"ש מכסימום, גובה מירבי 3000 מטר, צריכת הדלק היא כ-14 ליטר לשעה וזמן שהייה באוויר ללא תדלוק כשעתיים.

קל, קל אבל ככל כלי טיס יש לגביו הוראות מחמירות ודרישות ברורות בדבר השמוש בו.

ראשית יש צורך ברשיון טיס (החל מגיל 17 ניתן להוציא רשיון). רשיון זה נרכש בקורס מיוחד לאולטרא לייט הכולל מבחנים במטאורולוגיה, אווירונאוטיקה, ניווט, מבנה המטוס וחוקת טיס. הקורס כולל 16 שעות טיסה מהם 10 שעות עם מדריך. כיום לאחר מספר קורסים כושלים בארץ ישנם קורסים מסודרים ומאושרים בתנובות (ליד נתניה), בבאר-שבע ובקיבוץ מגן. (מחיר קורס כזה \$2000).

רמי ודודו ליד המטוס

זהירות מוקשיים!!

אילוסטרציה: אילון

לכן אנחנו צריכים לחמישה ימי עימוק כמו כל הארצות
היתרות, אבל יש הרגשה שהתבאבנו

נשמע לך?
בן דוד שלי מארצות הברית
אמר אצפאק גם
תלמידיים עומדיים רק
חמישה ימים.....

אולי
תלמידי כתי או
שחזרים בשעה
חמישית כדי
שהמורה תבא
לחפזים
אל
השול
שלה.....

בוקר שמי
החם
ובימים
אחרים
אסתר!

ואיך
קוראים
לשננה
שלקי
חמדיי?

אבל ויהי בסדר
כשישאלו הילדים אולי יהיו מורכב ושלנו
ואז גם לך יהיו חמישה ימי עימוק.....

על כוס קפה...

③ הם לא יכולים לעקוב
אחרי המסכות עם הזקן
נכון?

נכון.....

② הכי מרפץ זה העניין
של הדוסיים.....

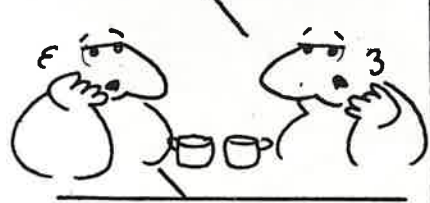
למה?

① מדאיג אותי כל הבלאשן
עם האביבים האלה.....

נכון.....

⑥ ואז עוד אומרים
שבולקא יהודים יודעים
להרויח מכל דבר.....

נכון.....

⑤ נשדף גזים שזרמנים
מכרו לעירקים כדי
להשתמש נשדף יהודים...

נכון.....

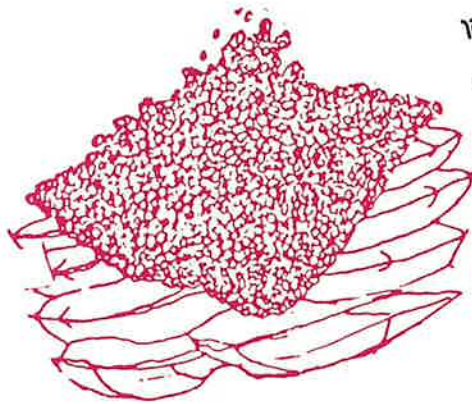
④ אז מה עושים? מצינים
מזרמניה מסכות
ליהודים....

נכון.....

חקלאי הערבה

אל תוותרו השנה על יבולים גבוהים יותר!?

כדי להגיע העונה להצלחה בגידולים, המנע מכל זיבול בזבל טרי והקפד להשתמש רק בדשן מועשר מסוג כופתיות. לכופתיות הדשן של שחם גבעת-עדה יצאו מוניטין בתחום הדישון והן כופתיות שחם גבעת-עדה מועשרות בדשני יסוד - חנקן, זרחן ואשלגן - לפי דרישות הגידול והקרקע.

* תצפיות אין ספור שנערכו בשתוף מדריכי משרד החקלאות ומגדלים רבים הוכיחו כי בעזרת הכופתיות מתקבלים יבולים גבוהים יותר בהשוואה לצורות דישון אחרות.

* לכופתיות של שחם איכות גבוהה ומבוקרת. ומחירם הוא הזול ביותר ליחידת שטח וכל זאת בתנאי אשׂראי נוחים מאוד.

* הכופתיות של שחם הן דשן נוח וקל לפיזור אחיד ומדויק, לרוכשים כמות גדולה - אפשרות פיזור על-ידי צוות המפעל.

יתרונות השימוש בכופתיות זבל אורגני על שימוש בזבל גולמי

כופתיות זבל אורגני	זבל גולמי	הרכב
מקורות ידועים ומבוקרים	בלתי מבוקר, ממקור לא ידוע	1 רטיבות
קבועה 15% אין	משתנה בתחום 30%-80% שכיח	2 פסולת אבנים, עפר פלסטיק
נקי מגורמי מחלות צמחים וקרקע אין	מעביר מחלות צמחים וקרקע יש	3 מחלות
נוח ואחיד	לא נוח, לא אחיד	4 עשבי בר
אפשרי ומתאים לזיבול ודישון יסוד במהלך אחד גבוהה	בלתי אפשרי	5 פיזור
מידי ונוח ניתן ע"י המחלקה החקלאית של המפעל	נמוכה	6 שילוב דשנים בזבל
	מסורבל, הזמנה שבועות מראש אין	7
		8 אמינות
		9 אספקה
		10 שרות והדרכה

גבעת עדה בע"מ

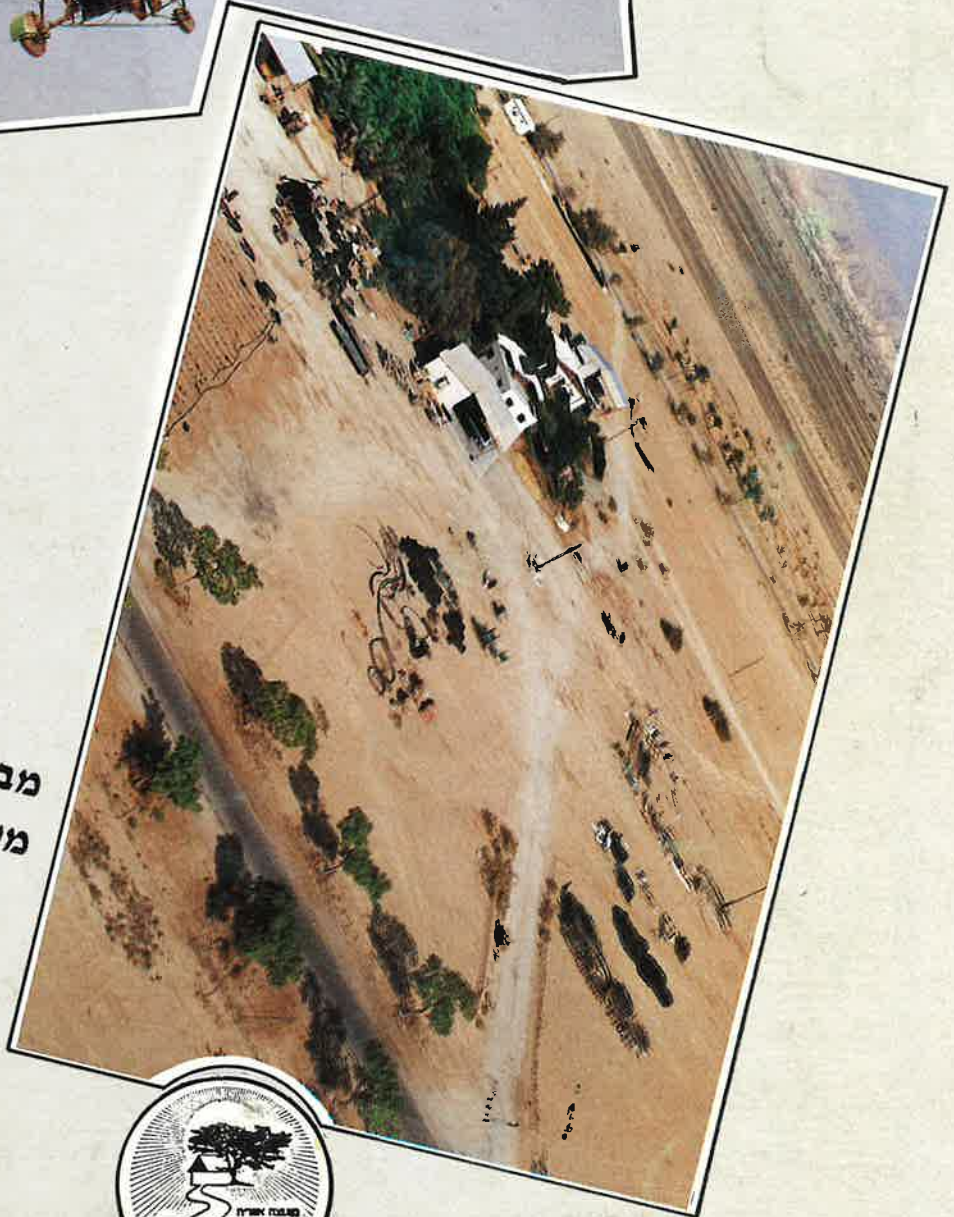

לפרטים ויעוץ התקשר למחלקה החקלאית של המפעל ו389555-06

טיסה באולטרא-לייט

מבט הצפור
מעל מושב פארן

המועצה האזורית הערבה התיכונה

מרכז ספיר, ד.ב. הערבה מיקוד 86825 — טלפונים: 057-81225-6 — פקסימיליה: 81487

מרכז ספיר * עין יהב * חצבה * פארן * צופר * עידן * צוקים * שיזף